

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ НА РЕПРОДУКЦІЇ ПЕРЕВІРЕНИХ РЕМОНТНИХ КОРІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМОК РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

*Турченко М.М., к.е.н., професор,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Ще у другій половині минулого століття у розвинених країнах Заходу почалося виділення із процесу виробництва молока у відносно самостійний процес репродукції перевірених ремонтних корів (далі ПРК). Флагманом у розвитку такого виділення були США, де воно відбувалося під гаслом «спеціалізація-локомотив прогресу» і сприяло суттєвому підвищенню товарності молочного господарства.

Цей досвід США був підхоплений радянськими вченими економістами-аграрниками, які опрацювали радянський варіант системи заходів щодо поглиблення спеціалізації та підвищення рівня концентрації тваринництва у внутрішньому середовищі адміністративного району. Нажаль досвід США щодо поглиблення рівня спеціалізації тваринництва не вдалося в повній мірі освоїти в умовах СРСР. Та, наприклад, тут тоді в силу цілого ряду причин не прижились організації аграрного профілю, спеціалізовані на репродукції ПРК. І це тоді, коли у розвинених країнах Заходу вони однозначно себе виправдали.

Як навчає світовий досвід, успішне функціонування організацій спеціалізованих на репродукції ПРК може бути забезпечене лише за умови реалізації трьох стратегій:

— стратегії формування локальних горизонтально інтегрованих виробничих об'єднань кластерного типу на базі стратегічних зон господарювання (СЗГ);

— стратегії формування оптимальної виробничої структури у кожній окремо взятій організації аграрного профілю яка є учасником згаданого вище виробничого об'єднання;

— стратегії формування оптимальної організаційної структури згаданих організацій.

В порядку спроби практичної реалізації згаданих стратегій в умовах Лівобережного Лісостепу України на кафедрі організації

виробництва, бізнесу та менеджменту Харківського національного технічного університету імені П. Василенка виконується науково-дослідна робота «Стратегічна ринково-підприємницька трансформація внутрішнього середовища сільських агломерацій Богодухівського району». В її рамках був опрацьований пілотний проект формування перспективної СЗГ спеціалізованої на репродукції ПРК. В якості об'єкта згаданих досліджень була обрана перспективна Крисинсько-Сазонобаланівська СЗГ яка володіє 13040 га ріллі і буде здатна поставляти у СЗГ молочного напрямку щорічно 2100 ПРК. Завдяки цьому ці СЗГ матимуть можливість збільшити поголів'я корів з 9000 до 11400 голів за рахунок відмови від утримання власного ремонтного молодняка ВРХ. Цей же останній має бути сконцентрований у стратегічному модулі-репродукторі ПРК розташованому в межах Крисинсько-Сазонобаланівської СЗГ. Власником згаданого модуля-репродуктора мають стати організації аграрного профілю, розташовані в межах однойменної сільської агломерації. На статус організації-лідера цього виробничого об'єднання має всі підстави претендувати ТОВ СП «Родіна». Вона володітиме 26,5% ріллі цього виробничого об'єднання. Його загальна потреба в інвестиціях без вартості землі складатиме близько 320 млн. грн. Чисельність операційного персоналу цього об'єднання має складати 336 чоловік, з яких будуть зайняті у тваринництві 154 чоловіки і у рослинництві 182 чоловіки. Чисельність вивільнених працівників сфери управління має складати 38 чоловік з вищою освітою.

Освоєння пілотного проекту ринково-підприємницької трансформації внутрішнього середовища Крисинсько-Сазонобаланівської СЗГ сприятиме не лише підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності молочного під комплексу. Воно неминуче потягне за собою ряд позитивних соціально-економічних зрушень у функціонуванні громади цієї останньої. Адже ринково-підприємницька трансформація внутрішнього середовища будь-якої сільської агломерації завжди має бути орієнтована не лише на забезпечення сталого розвитку агропромислового виробництва, а також і на розширене відтворення людського капіталу. При цьому відродження села і сільських агломерацій має розглядатися не як повернення до стану, який колись вже мав місце, а як безкомпромісне виведення його на реально можливий високий рівень соціально-економічного розвитку.